

JOK-Bladet

Järvafältets Ornitologiska Klubb

1-2016

REDAKTÖRENS SIDA

Råstasjön räddad, Barkarbystaden växer.

Inleder denna sida i stark positiv stil och detta framför allt på grund att Råstasjön räddats, en stor seger för alla naturälskare. Den populära fågelsjön, med tillhörande biologisk mångfald, utgör en pärla som kommer att värderas allt högre i takt med storstadens växande.

Tranpar på Säby strandäng. Foto: Olle Bernard

JOK-bladet 2016-04-04

Redaktör: Olle Bernard, som ansvarar för text och bild där annat ej anges.
olle.bernard@gmail.com

Klubbens hemsida:
jokhemsida.se

Web-master: Sophie Hellmin
sophie@lilla-bus.com

Layout: Gisela Pacerek

Tryck: Tennigraf

Stort tack...
till Ulf Svahn för textbidrag till detta JOK-blad samt till de fotografer som förgyllt bladet med sina bilder.

JOKs Plusgironummer:
580 132-9

Stort grattis till främst "Nätverket Rädda Råstasjön" och givetvis ett stort tack till alla övriga, däribland flera JOKare, som slitit hårt för att nå denna framgång. Nu önskar man bara att Solna stads politiker försöker glömma vad som kanske kan uppfattas som prestigeförlust, för i stället satsa hundra procent på att skapa ett naturreservat vid Råstasjön. Varför inte landets bästa, åtminstone i storstadsmiljö. Förutsättningarna finns. Läs gärna mer om Råstasjöns räddning på annan plats i JOK-bladet.

På den positiva avdelningen lägger vi givetvis in Järfälla kommuns beslut att skapa ett nytt naturreservat vid Igelbäcken, detta på sträckan över det gamla flygfältet.

Positivt är också att JOK aldrig haft flera medlemmar än just nu. Det fattas bara några få, innan vi passerar siffran 500.

Tyvärr tvingas vi också uppleva negativa förändringar, vilka skapar stor oro för det "gröna" Järfvafältets framtid.

Då gäller det framför allt Barkarbystaden, där vi bara kan utgöra åskådare till hur den nya staden snabbt växer på det f d flygfältet. Ett område som under många år utgjort en trevlig och spännande fågellokal för många JOKare.

Under vårarna kunde sånglärkornas intensiva drillande höras nästan dygnet runt vid flygfältet. Nu förlorar alla dessa sånglärkor, en numera rödlistad art, det

häckningsområde som arten kunnat nyttja under egentligen omätbar lång tid. Dessutom försvinner lämpliga sk öppna ytor för rastande vadare. Flygfältet har under åtskilliga år utgjort Järfvafältets allra bästa plats för att få se t ex ljungpipare och storspovar, men några rastande sådana har inte rapporterats på Barkarbyfältet under de senaste två åren.

Barkarbystaden planerades från början bestå av ca 7 000 bostäder men ökade under år 2015 till ca 14 000 och under 2016 till ca 18 000 st bostäder.

Hur detta stora bostadsområdes närvaro kommer att påverka det mycket närbelägna Järfvafältets naturreservat oroar kraftigt.

Hur kommer fågelliv, liksom andra djur och flora att påverkas av det kraftigt ökade besöksstrycket? Att bevara den biologiska mångfalden i naturreservatet, inklusive Säbysjön som fågelsjö, blir definitivt en mycket tuff utmaning.

Nu har det gigantiskt stora vägprojektet "Förbifart Stockholm", som egentligen delar av Järfvafältet, påbörjats. Bygget kommer givetvis att påverka fältet, trots att delar av vägsträckningen visserligen förläggs i tunnlar. Trafiken lyfts dock upp i dagen vid Hjulstakorset, vid tidningstryckeriet i Akalla samt vid anslutningen till Häggviksavfarten (E4). ●

TEXT: OLLE BERNARD, REDAKTÖR

Försäljning av JOK-doppingen

JOK-doppingen, som klisterdekal, kan köpas av Karin Callmer, Olle Bernard, Roland Jarvad och Mats Weiland. Pris: 20 kr/st.

Noteringar från JOKs årsmöte 23/2

Vid årsmötet år 2016 deltog 53 medlemmar. Samtliga styrelsemedlemmar som var aktuella för omval ställde sig positiva till detta, vilket resulterade i att alla omvaldes.

Klubben bestod vid årets slut av 497 medlemmar, vilket innebär en ökning under år 2015 med 29 st. Antalet kvinnor i JOK är ca 100 st, vilket utgör ca 20 % av medlemmarna. Antalet medlemmar fortsätter således att öka och inom kort bör vi väl spränga "500-vallen".

Klubbens ekonomi är fortfarande mycket god, trots att medlemsavgiften inte höjts sedan 1991. Det svenska rekordet för inflationsskydd förbättras därmed för varje år. Klubben gick emellertid back med ca 4 600 kr under 2015. Det negativa resultatet orsakades av bl a ökade tryckkostnader för JOK-bladet och högre kostnad för klubbens fågelmatningar.

Tack vare att klubben även i år erhållit generösa gåvor av medlemmarna, och inte minst genom de pengar som klubbens flitiga fika-grupp arbetat ihop vid skötsel av kafeserveringen på Naturskolan, Väsby gård, är klubbens ekonomi fortfarande mycket god.

Årsmötet beslutade enligt styrelsens förslag att medlemsavgiften i JOK ska vara 50 kr även under år 2017. Efter årsmötet presenterade Johan Wallin enligt traditionen en bildkavalkad över det gångna JOK-året, detta med bilder tagna av klubbens många fotografer.

Utdrag/rubriker hämtade från JOKs årsberättelse år 2015.

På JOKs hemsida och anslagstavlor informeras om aktuell fågelfauna.

Medlemmarna erhöll "Fågelrapport för norra Järvafältet".

Under det gångna året genomfördes 4 st innekvällar med totalt 195 st besökare.

Under det gångna året arrangerades exkursioner till Öland (2 st), och Södermanland (Nyårsplock) samt en uggletur i Norduppland.

På Järvafältet anordnades söndagsvandringar (8 st) och nattsångarexkursioner (3 st).

Dessutom arrangerade JOK enligt traditionen "Fågelskådningens dag" samt medverkade i den sk "Fågeltornskampen".

JOK satte upp ca 100 st fågelholkar på Norra Järvafältet.

Regleringen av Igelbäckens dämme vid 30-meterskärret utfördes även i år av JOK.

JOK arrangerade 5 st fågelmatningar och vid dessa sattes nya planscher upp under vintern.

JOK assisterade även i år Järfälla kommuns viltvårdare vid kontroll av utsatta minkfällor.

JOK ansvarade för 6 tillfällen för Naturskolans kafé vid Väsby gård, vilket förstärkte klubbkassan med 8 400 kr.

Dessutom hade JOK under det gångna året åtskilliga kontakter med de kommuner som ansvarar för naturvården på Järvafältet.

Klubben lämnade in remissvar a på utbyggnaden av Barkarbystaden, detta i samarbete med Föreningen Rädda Järva.

JOK har också samarbetat och stöttat de krafter som verkat för att rädda Råstasjön.

Bland övriga frågor som anmälts till årsmötet fanns ett förslag om en 55-års jubileumsfest. Årsmötet godkände förslaget till en fest under våren 2016. En fest som bör ha ägt rum då detta JOK-blad levererats.

JOKs styrelse år 2016:

Ordförande:	Ulf Svahn
V Ordf/red:	Olle Bernard
Kassör:	Björn Wester
Sekreterare:	Ulf Franzén
Ledamöter:	Clas Cronlund
	Sophie Hellmin
	Lena Radler
	Bengt Sundberg
	Johan Wallin

DU HAR VÄL BETALT DIN MEDLEMSAVGIFT?

Om du inte redan har betalat in din medlemsavgift till JOK för år 2016, utgör detta ditt sista utskick från klubben. Vi hoppas givetvis på att du vill fortsätta att vara medlem och därför väljer att snarast möjligt sätta in 50 kr på JOKs plusgironummer.

Har du förlorat inbetalningskortet till JOK, går det lika bra att betala in medlemsavgiften med en vanlig postanvisning eller via internet på plusgironummer 580 132-9.

PS: Missa inte att skriva Ditt namn på postanvisningen, om detta betalningssätt nyttjas.

Vill du ha JOK-bladet i datorn?

Erbjudandet att få JOK-bladet till sin dator, istället för som traditionell pappersupplaga via posten, är fortfarande aktuellt.

Frågan har aktualiserats p g a de kostnader som vi har för tryck och porto av JOK-bladet, men även utifrån ett miljöperspektiv.

Om du önskar JOK-bladet i datorn så anmäler du dig via hemsidan "kontakt" längst ned på förstasidan och välj Clas Cronlund som mottagare.

JOK i FiST

I Stockholms Ornitologiska Förenings medlemstidning "Fåglar i Stockholm" (FiST) inleder man i år en reportageserie med rubriken "REDAKTIONEN HÄLSAR PÅ" och med detta avses att FiST gör besök hos de olika lokal-klubbarna i Stockholmsområdet.

JOK, som bör vara en av områdets största lokalklubbar, fick den stora äran att inleda serien.

Mats Gothnier från FiST besökte JOK under en söndag i slutet av januari för att samla material till ett reportage om vår klubb. I reportaget redovisades många av klubbens aktiviteter på Järvafältet och bl a framhölls vårt rika utbud av föredrag, exkursioner samt det lokala naturvårdsarbetet.

Dessutom utsåg Mats något som han valde att kalla för klubbens "starkaste gren" och enligt honom är JOK starkaste gren "Rariteter och fika". Helt fel ute är han ju inte. För under de senaste sju åren har fem mycket rara arter upptäckts på Järvafältet. Dessa är rallhäger, stäppvipa, tjockfot, isabellastenskvätta och gulbrynad sparv. Dessutom har en jättehavsörn observerats.

Och att vi är bra på att fika går ju inte heller att förneka. ●

JOK fyller 55!

JOK bildades år 1961, vilket innebär att vi i år firar 55-årsjubileum. Ett jubileum kräver givetvis en jubileumsfest och en sådan har alldeles säkert rum under tiden för tryckning av detta JOK-blad. I nästa nummer av bladet kan ett reportage om jubileumsfesten förväntas.

JÄRVAFÄLTETS HJÄLTAR 2008-2016

Medlemmar i JOK har försetts med en*.

2008	Olle Bernard*
2009	Rickard Dahlén*
2010	Ronny Carlsson*
2011	Tom Meurling
2012	Elisabeth Brömster
2013	-
2014	Susanne Fabricius
2015	Stefan Lundberg*
2016	Bengt Sundberg*

Bengt Sundberg (i bildens mitt) leder en vårexkursion. Foto: Elisabeth Eklund

Bengt Sundberg – Järvafältets hjälte

Stor Grattis till Bengt Sundberg som utsetts till "Järvafältets hjälte" år 2016 av "Föreningen Rädda Järva".

Motiveringen till utmärkelsen lyder: "För att som entusiastisk folkbildare ha lotsat många ut i Järvafältets natur och på det sättet bidragit till dess skydd". Bengt får alltså utmärkelsen främst för sina naturvandringar på Järvafältet, som han har lett i 20 år.

JOKs "prisskåp"

För drygt ett decennium sedan premierades JOK för sin aktivitet på norra delen av Järvafältet med miljöstipendium från aktuella kommuner. Några år senare erhöll JOK en betydligt mer riksomfattande utmärkelse, från en mycket välkänd och stor förening.

JOKs erhållna utmärkelser

1997 Sollentuna kommuns Miljöstipendium.

Motivering: "För föreningens arbete inom natur och miljövård, som är ett föredöme för det frivilliga miljöarbetet i Sollentuna."

2001 Järfälla kommuns Miljöstipendium.

Motivering: "JOK verkar på ett mycket aktivt sätt för fågellivets bästa. Ingående kunskaper om ornitologiskt värdefulla områden och platser i Järfälla kommun ger möjlighet för medlemmarna att slå vakt om dessa i olika sammanhang. Föreningen samverkar på ett mycket före-

dömligt sätt med Järfälla kommun samt arrangerar guidade turer för allmänheten på Järvafältet."

2009 "Årets Djurvän".

Motivering: För klubbens fantastiska arbete med att bevara ett rikt fågelliv vid Säbysjön och på det diplom som utdelades kunde man läsa följande vackra ord: "För idoga ideella insatser för att återskapa en uppskattad fågelsjö. Man hör åter fåglar sjunga med mångahanda ljud. Skall icke då vår tunga lovsjunga Järvafältets Ornitologiska Klubb."

Noterbart är att detta var allra första gången som Djurskyddsföreningen tilldelade utmärkelsen "Årets djurvän" till en förening. Tidigare hade bara enskilda personer som bl a Astrid Lingren utsetts till "Årets Djurvän".

När meddelandet om utmärkelsen nådde oss i JOK, var detta så överraskande att vår första tanke var att någon försökte skämta med oss. Men icke så! Utmärkelsen visade sig vara ett faktum.

Undertecknad och säkert några fler undrar fortfarande vem eller vilka som föreslog JOK till "Årets Djurvän år 2009". Det finns definitivt många föreningar/klubbar att välja bland de som presterar motsvarande ideella naturvårdande arbete som vi utför.

Att vi i JOK, för oss så glädjande och överraskande, utsågs till årets djurvän 2009 är något som vi tillsammans fortfarande kan vara mycket stolta över.

Är det inte fler än undertecknad som tycker att det var alldeles för länge sedan som JOK fick någon form av hedersbetygelse för klubbens, som åtminstone vi själva tycker, fortfarande seriösa, ideella och omfattande verksamhet på Järvafältet.

Vi har visserligen belönats med två nya fågeltorn vid Säbysjön, vilka kostat ett större antal hundra tusen kronor, under de senaste åren. Det första tornet brann tyvärr ner, men ersattes efter två år med ett nytt.

Det nya populära och mycket bra utformade fågeltornet vid Säbysjön bedöms som minst sagt viktigt. Utan ett sådant finns en stark känsla av att antalet fågelskådare och övriga naturreservatsbesökare skulle minska dramatiskt vid sjön inklusive dess närområde.

Tror inte ni liksom redaktören att nya trevliga utmärkelser skulle stimulera klubbens medlemmar till ett ännu bättre natur- och miljövårdsarbete på Järvafältet. ●

Råstasjön räddad

Landets mest berömda vattenrall och ett stort antal gråhägrar kan fortsätta övervintra vid Råstasjön.

I slutet av februari kungjordes Mark- och Miljööverdomstolens beslut, som resulterade i att Solna kommuns detaljplan för exploatering vid Råstasjön upphävdes. I början av mars accepterade Solna kommun detta beslut och därmed är förhoppningsvis alla planer på byggnationer vid Råstasjön ett för evigt avslutat kapitel.

Nätverket "Rädda Råstasjön" har under ca tre år arbetat intensivt för att rädda sjön. Många skrivelser har författats, många möten och många arbetstimmar i fält har genomförts, men alla medverkande anser säkert att allt nedlagt arbete har betalat sig utomordentligt bra.

I detta arbete har ett antal JOKare kämpat mycket intensivt och framgångsrikt och vår klubb, liksom många andra föreningar, har stöttat nätverket.

Då JOK bildades i Ursvik år 1961 utgjorde Råstasjön något av en hemmaplan för klubben. På den tiden var inte norra Järvafältet lika tillgängligt för skådare som idag, p g a att militären använde området för sina aktiviteter. Därför skådades det ofta flitigt vid Råstasjön och här genomförde JOK under några år ringmärkning.

Genom vårens beslut kommer Råstasjön med sin natur att förhoppningsvis för all framtid utgöra en ytterst värdefull oas för både människor och fåglar.

Nu får vi hoppas att Solna kommuns politiker så snabbt som möjligt sväljer all eventuell prestigeförlust, för att i stället ta chansen att skapa ett naturreservat. Råstasjöns läge har mycket goda förutsättningar till att t o m kunna bli ett av landets populäraste naturreservat för såväl människor, vattenrallar och gråhägrar.

Turerna kring Råstasjöns räddning

2012 (december) Lokaltidningen "Mitt i .." är först med att avslöja byggplanerna kring Råstasjön.

2013 (januari) Solna stads bygge med 1800 bostäder runt Råstasjön går ut på samråd. Protesterna är massiva. Nätverket Rädda Råstasjön samlar ihop tiotusentals namnunderskrifter mot bygget.

2014 (februari) Solna stad har omarbetat byggplanen och bantat ned bygget till 600 bostäder.

2015 (mars) Länsstyrelsen godkänner Solna stads byggplan och avslår överklagandena. Länsstyrelsens godkännande överklagas till Mark- och miljödomstolen (MÖ).

2015 (juli) MÖ beslutar att avslå alla överklaganden. Detta beslut överklagas till Mark- och miljööverdomstolen (MÖD).

2015 (17 november) MÖD genomförde en så kallad "syn" kring Råstasjön, där de på plats bildade sig en egen uppfattning innan de fattar det slutgiltiga beslutet, om bostäder kan byggas vid sjön eller inte.

2016 (22 februari) MÖD upphäver Solna stads detaljplan vid Råstasjön. I domen/beslutet resoneras kring vilket värde som väger tyngst – att bygga bostäder eller att bevara strandskyddet. Detaljplanen upphävs p g a att domstolen tycker att Solna stad inte utrett möjligheten att tillgodose bostadsbehovet utanför det strandskyddade området.

2016 (4 mars) Solna kommun accepterar Mark- och miljööverdomstolens beslut och därmed kan det konstateras att Råstasjön räddats.

Gråhäger och Vattenrall vid Råstasjön. Foto: Björn Jansson.

Äntligen skyddas hela Igelbäcken!

I mitten av december tog Järfälla kommun äntligen det mycket efterlängtade beslutet att naturreservats-skydda Igelbäcken på dess sträcka över f d Barkarby flygfält.

Ett nytt naturreservat skapas och därmed blir Igelbäcken äntligen naturreservatsskyddad på hela sin sträcka, d v s från källan (Säbysjön) och till utloppet i Edsviken (Ulriksdal).

Enligt aktuell tidplan för bildandet av det nya reservatet kommer Järfälla kommun att i år inleda arbetet med reservatsbildningen. Målsättningen är att beslut och godkännande av det nya reservatet ska tas i slutet av 2017 (senast våren 2018).

Under alla de år som arbetet pågått för att totalskydda Igelbäcken är det många som kämpat för att uppnå detta mål, bland dessa många JOKare. Redan för ca 10 år sedan fanns långt gångna planer på att skydda den aktuella och då oskyddade sträckan av bäcken vid flygfältet, men av olika anledningar genomfördes inte dessa.

I förlängningen på detta mycket efterlängtade beslut räknar vi givetvis med att den kulverterade bäcken så snart som möjligt lämnar mörkret och lyfts upp i dagen.

JOK hade gärna sett att Hästa klack ingår i det nya reservatet, men detta verkar tyvärr inte vara aktuellt.

KARTA över naturreservaten.
Tillstånd av Lantmäteriet.

JOK har dessutom förhoppning på att en reglerbar damm/våtmark anläggs invid Igelbäcken, alldeles norr om Norrviksvägen. Med en sådan damm finns goda möjligheter till att kunna spara/lagra det vatten som vid vissa perioder släpps ut i stor mängd från Säbysjön. Den nya dammens lagrade vatten kan vid lämplig tidpunkt portioneras ut i Igelbäcken för att förbättra den ofta sinande vattentillgången i denna.

Vår förhoppning, om att denna nya damm kommer att anläggas, stärks av det faktum att denna numera ingår i Järfälla kommuns aktuella översiktsplan över den nya Barkarbystaden. Dammen får därmed en vattensamlade och renande funktion av vatten från den nya stadsdelen. Dessutom bör den biologiska mångfalden ökas vid den nya dammen och dess närområde. ●

Naturreservat på Järvafältet

I dag finns följande naturreservat samt ett kulturreservat på Järvafältet (årstal då de skapades inom parentes):

Östra Järvafältets naturreservat (1979), Sollentuna, Länsstyrelsereservat
Västra Järvafältets naturreservat (1987), Järfälla, Länsstyrelsereservat
Molnsättra naturreservat (1987), Järfälla, Länsstyrelsereservat (privat mark)
Hansta naturreservat (1999), Stockholm, kommunalt reservat
Igelbäckens naturreservat (2004), Solna och Sundbyberg, kommunala reservat
Igelbäckens kulturreservat (2006), Stockholm, kommunalt reservat, skyddsstatus får dock anses som lite oklart.

Fågelrapporten 2015

I detta utskick ingår även ”Fågelrapporten för norra Järvafältet år 2015”, vilken dessutom utgör JOK-blad nr 2 år 2016.

Det gångna året kommer tyvärr inte att gå till historien som så särskilt artrikt på Järvafältet.

Totalt upptäcktes 186 arter på norra delen av Järvafältet, vilket är något färre än vad som gällt under de senaste åren.

Vi kommer kanske mest att minnas det gångna året för Järvafältets allra första lyckade häckning av tranor.

Minnesrikt, framför allt för de som hade lyckan att vara på plats, var den vita stork som sågs flyga över 30-meterskärret och Säby strandäng samt då den mycket tillfälligt rastade vid IKEA-pölen.

En annan raritet var en amerikansk kricka som rastade på Säby strandäng.

Lyckade häckningar noterades även för två par fiskgjusar och två par bruna kärrhökar. Dessutom fick äntligen områdets storlommar en unge på vingarna, detta vid Översjön.

Även i år lyckades rördom häcka vid södra delen av Säbysjön.

Under året konstaterades att en gråhägerkoloni med minst sju bon etablerat sig nära Tånglöt.

En långstannande mindre sångsvan vid 30-meterskärret är naturligtvis också värt att nämna.

Det är också noterbart att det för första gången häckade två sångsvanspar på norra Järvafältet, liksom att det var första gången som både sång- och knölsvan häckade samtidigt och framgångsrikt i Säbysjön. Det är välkänt att dessa båda svanarter inte så gärna brukar tolerera varandra under häckningstid.

Bland höststräckande rovfåglar minns man framför allt en stäpphök och en hybrid stäpphök x blå kärrhök, båda över 30-meterskärret.

Under våren observerades dessutom en brun glada över Säbysjön.

Noterbart är också att en nattskärra sågs rasta på grusvägen relativt nära 30-metersparkeringen.

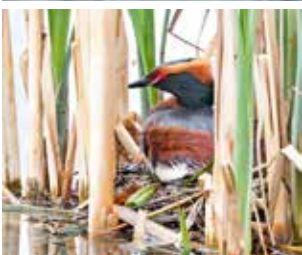
Antalet sjungande kärrsångare vid vassruggen nära Järfälla kyrka var minst två. Vid Järfälla kyrkparksdamm började ett svarthakedoppingpar att ruva vid tre tillfällen, men samtliga försök avbröts tyvärr.

Bland andra noterbara observationer fanns dessutom gravand, gråhakedopping, kustpipare, rödspov, myrspov, svarttärna, pärluggla och sommargylling. ●

CHAMPIONS JÄRVAFÄLTET ÅR 2015

Norra Järvafältet:
Mats Weiland såg 173 arter

Södra Järvafältet:
Ari Määttä såg 137 arter

Övre raden: Gråhakedopping och mindre sångsvan. Foto: Olle Bernard

Nedre raden: Svarthakedopping. Foto: Olle Bernard, Svart rödstjärt. Foto: Kenneth Sjögren, Vit stork. Foto: Olle Bernard, Tranor. Foto: Nils Eng

15 november – 31 mars

Järvafältsrariteter

Mindre sångsvan

Tillsammans med 12 st sångsvanar sträckte 2 st mindre sångsvanar över 30-meterskärret den 17/3.

Spetsbergsgås

En artren grupp med 5 st sträckande spetsbergsgäss passerade över 30-meterskärret den 17/3. Den 21/3 och den 22/3 sträckte ytterligare totalt 8 st spetsbergsgäss över 30-meterskärret.

Bläsgås

Den 9/3 sträckte en grupp med 4 st adulta bläsgäss över 30-meterskärret och den 23/3 rastade 2 st bläsgäss på Säby strandäng. Dessutom sträckte en bläsgås över Järva, Solna den 19/3.

Salskrake

Den 25-27/3 rastade en salskrake (hanne) vid Säby strandäng och den 30/3 ytterligare 3 st salskrakar i södra delen av Säbysjön. Den 31/3 upptäcktes en rastande salskrake (hanne) i Ravalen.

Vattenrall

Även denna vinter visade vattenrallarna (2 st) vid Råstasjön flitigt upp sig till glädje för såväl skådare, fågelfotografer som intresserad allmänhet. Dessutom observerades en övervintrande vattenrall vid södra delen av Ravalen under perioden 3-13/1.

Dvärgbeckasin

Vid årets början (7-12/1) uppehöll sig en övervintrande dvärgbeckasin norr om Järfälla kyrkdamm.

Hornuggla

Vid Åkerbykärret observerades en hornuggla den 2/1. Detta område har under åren ofta utgjort en häckningslokal för arten.

Strömstare

Fler strömstare än på många år observerades under den gångna vintern på Järvafältet. Detta på flera platser utefter Igelbäcken, såväl på den norra som södra delen av Järvafältet. Dessutom observerades strömstare mera tillfälligt vid Vibyån, både relativt nära Ravalen och ute på Skillinge golfbana.

Skäggmes

Vid Råstasjön provianterade 4-5 st skäggmesar den 15-17/1. Arten är numera sällsynt i vårt område och senast arten häckade på Järvafältet var vid Säbysjön åren 2004 och 2005.

Snösiska

Under januari-februari observerades födosökande snösiskor tillsammans med gråsiskor på det f d flygfältet samt vid fågelrestaurangen vid 30-meterskärret. Antalet rapporterade snösiskor var 1-3 st på respektive lokal.

Några spännande observationer alldeles utanför Järvafältet:

Kungsfiskare

Under eftermiddagen den 17/1 uppehöll sig en kungsfiskare vid Edsån/Rotsundaån på dess sträcka norr om det gamla OBS-varuhuset i Rotebro. Denna lokal ligger bara några hundra meter utanför det som vi kallar för Järvafältet.

Sädesärsla

Då kylan slog till på allvar i början av januari upptäcktes att en övervintrande sädesärsla helt plötsligt flyttat in i en större matvaruaffär i Veddesta. Affären är belägen bara några hundra meter utanför Järvafältet

Fågeln fanns i affären den 5-6/1 innan den förhoppningsvis togs om hand och överlämnades till någon lämplig djurvårdare.

Januariobservationer av sädesärlor i vår del av landet är otroligt sällsynt.

Nötkråka

På en villatomt i Sollentuna, öster om E4 och alldeles utanför Järvafältet, provianterade en nötkråka den 13-20/12 2015.

Under hösten 2016 observerades arten endast vid två tillfällen på Järvafältet, vilket givetvis upplevs som klart negativt.

Bläsgås på Säby strandäng.
Foto: Olle Bernard

Salskrake i Ravalen.
Foto: Göran Lettstrand

Strömstare vid Igelbäcken.
Foto: Kjell Kroon

Skäggmes vid Råstasjön.
Foto: Lars-Erik Sarasniemi

Råstasjön

Solna kommun har även denna vinter röjt bort vass och sly på de ytor där sjöns skrattnåsar brukar häcka. Även några JOKare har bidragit till skapa bra förutsättningar för skrattnåsarna.

Ravalen

På Ravalens västra och norra sida har Sollentuna kommun röjt bort hög vass och sly för att förbättra utsikten över sjön från gångvägar och plattform. Även vid utsiktsberget i söder har röjning utförts.

Väsby sjöäng

Sollentuna kommun har avlägsnat det sly som inte områdets kor betat bort.

Hansta

Sollentuna kommun planerar att utöka den f d skjutbanans parkering i kanten av Hansta.

Finnängen

Under vintern utfördes slyröjning framför allt ute i Finnängens vassområde av inhyrd entreprenör.

Tidigare under hösten hade dessutom vassröjning m m utförts på delar av lokalen med sjögående röjningsmaskin. Samtliga arbeten vid Finnängen utförda av Järfälla kommun.

30-meterskärret

Slyröjning utfördes vid stora delar av kärret av Järfälla kommuns "gubbar". Den norra delen av 30-meterskärret har inte bearbetats på flera år och därmed hade slyet hunnit växa sig högt. Tack

vare en periodvis hyfsat kall vinter, med ganska tjocka isar, var det extra viktigt att passa på att avlägsna så mycket sly som möjligt eftersom vi inte vet när klimatet medger motsvarande insats nästa gång.

Det sly som avlägsnades hade inte kärrets kor lyckats beta bort.

Skrattnåsar i södra delen av Säbysjön

Flera av de skrattnåsar som brukar häcka på Säby strandängs öar skrämdes ifjol bort av en räv. Några av dessa skrattnåsar valde då att häcka på öarna alldeles invid fågeltornet samt på ett antal mindre öar/tuvor i sjöns allra sydligaste del.

Eftersom risken för att räven även denna häckningsäsong kommer att upprepa sina önskade besök i måskolonin, finns chansen att skrattnåsarna även i år gör häckningsförsök på de mindre öarna. Därför sly- och vassröjde några JOKare dessa öar med målsättningen att försöka underlätta för nåsarna att häcka här.

I samband med Järfälla kommuns omfattande sly- och vassröjning på öarna utanför Säby strandäng under hösten bearbetades även ön utanför Jägarkullen. Denna ö har inte röjts på ungefär ett decennium och därmed har mycket högt och kraftigt sly etablerat sig där. Den avröjda ön borde kunna intressera skrattnåsarna till att försöka även här, vilket dessa aldrig tidigare gjort.

Igelbäckens dämme

JOK fortsätter med att sköta regleringen av det dämme som avgör vattennivån i Säbysjön.

Under hösten satte kommunen upp en ny pegelskala för att kunna läsa av vattennivån vid dämnet och därmed också i Säbysjön.

Fågelrestaurangen vid 30-meters

Sådden vid fågelrestaurangen blev inte heller detta år optimalt bra. Framför allt tycks inte solrosorna trivas särskilt bra numera.

Vi hoppas på att Järfälla kommun fortsätter med sin odling för övervintrande småfåglar.

Miljöskadan i 30-meterskärret

Inga restaureringsåtgärder har genomförts vid kärret. En slamsugningsbil har dock varit på besök och pumpat ur närliggande brunn. Skadans påverkan på kärret kontrolleras regelbundet av Järfälla kommun.

Skogvaktarkärret

För att öka tillgängligheten vid Skogvaktarkärret har Stockholms stad restaurerat en minst 100 m lång gångbana/spång samt en utsiktsplattform vid kärret.

Mink

Under den gångna vintern fångades två minkar i de fällor som satts ut i vid Igelbäckens i 30-meterskärret. Vintern 2014-15 fångades ingen mink.

Räv spanade ut mot nåsöarna. Foto: Olle Bernard

Stjärtnåsar. Foto: Thomas Molander

Tack...

Tack för bidrag till JOKs fågelmatningar

JOK anordnade även denna vinter fem st fågelmatningar på norra delen av Järvafältet. Dessa fanns som vanligt söder om Säbysjön, norr om Säby gård, väster om Fäboda, nära Mulltorp samt norr om Ravalen, den sista i samarbete med Sollentuna kommun.

För att mata upp dessa har vi använt pengar ur klubbkassan, men utan stöttning av klubbens medlemmar hade det varit helt omöjligt att hålla matningarna så välfyllda som vi önskat.

Stöttningen har skett genom fågelmatningspengar till JOK och komplettering med mängder av fågelmat, som t ex talg och nötter, direkt vid våra matningar.

Nya fågelplanscher, målade av Lars Jansson, sattes under vintern upp vid samtliga matningar.

Under den gångna vintern upptäcktes tyvärr inga superrariteter på våra

matningar, men många hungriga gäster kunde ändå räknas in. När kylan anlände i början av januari sökte sig i alla fall bl a rödhakar och stjärtmesar fram till matningarna. Även en rovfågel som sparvhök nyttjade på sitt sätt fågelmatningarna.

Vi väntar emellertid fortfarande på att få uppleva en stationär gråspett vid någon av våra matningar, något som hittills aldrig skett under de ca tjugo år som vi haft dessa igång.

Varför en gråspett lyckas hitta fram till en matning vid Hjälstaviken, i princip mitt ute på ett relativt skoglöst slättland, och inte till det fortfarande ganska skogrika norra Järvafältet saknar all rimlig förklaring. Eller?

Ett STORT TACK till främst de som haft huvudansvaret för matningarna, men givetvis också för alla bidrag. Detta har inte bara uppskattas av övervintrande småfåglar utan också av mängder med reservatsbesökare som ivrigt skådat och ofta fotograferat fåglar vid matningarn.

Mindre hackspett. Foto: Nils Eng

Nötskrika. Foto: Björn Jansson

Koltrast. Foto: Göran Lettstrand

Naturvård

Större hackspett. Foto: Olle Bernard

Sparvhök med slagen koltrast. Foto: Olle Bernard

Faunapassager över Stäket - Rotebroleden

Under innevarande år är det planerat att breddningen av trafikleden (vägnummer 267) mellan Stäket och Rotebro ska påbörjas.

Den aktuella vägen har under lång tid varit mycket tungt belastad av trafik. Dessutom har den utgjort ett hinder för främst djur, men även människor, som önskar passera mellan Järvafältet och området norr därom. Sedan flera år tillbaka är leden dessutom inhägnad med viltstängsel, vilket naturligtvis minskar antalet olyckor mellan bilar och djur, men begränsar djurens naturliga förflyttningar.

Den nya fyrfiliga vägen ska förses med två st faunapassager (djurövergångar). I närheten av Katrinedal kommer en ca 20 m bred bro byggas för att ge djuren en chans att passera över Stäket-Rotebroleden.

I samma område byggs dessutom en gång- och cykelbro.

Vid Överby byggs en 25-30 m bred tunnel/väggport, som ska vara så pass stor att den ger utrymme för vilt, rinnande vatten och en mindre väg.

Dessutom finns planer på att anlägga flera småviltspassager utefter leden.

Faunapassager gör det lättare för bl a älgar att besöka Järvafältet. Foto: Olle Bernard

Syftet med dessa faunapassager är att försöka bevara en koppling mellan djurlivet på Järvafältet och området norr därom.

Sammankopplingen av dessa områden får anses vara mycket viktig för att kunna bevara värdet av den gröna kilen (Järvakilen), vilken utgör en ytterst värdefull länk från ytterområdena in till Nationalstadsparken.

Tidplan: Byggstart år 2016 med planerad invigning år 2018.

Nya planscher vid våra fågelmatningar

Under ett flertal år har JOK kompletterat våra fågelmatningar söder om Säbysjön och den väster om Fäboda gård med planscher visande aktuella fågelbesökare. Vi har då använt oss av SNFs plansch "Vinterfåglar", men tyvärr upphörde produktionen av denna för några år sedan och är därmed omöjlig att anskaffa. Med hjälp av Anders Lindberg lyckades vi, när den gångna vinterns matning redan startat, till slut hitta en ny lämplig plansch som visar vinterfåglar. Den nya och vackra planschen är målad av den välkände konstnären Lars Jonsson, för övrigt medlem i JOK under några år på 1980-talet.

Det är naturligtvis konstnären som väljer ut vilka fåglar som ska presenteras på planschen, som allra helst bör täcka alla

aktuella fåglar vid landets många fågelmatningar. Naturligtvis inte helt enkelt och på Jonssons nya plansch saknas både trädkrypande och nötskrika, båda arterna mycket vanliga vid Järvafältets matningar.

Lappmes, en art som hittills aldrig observerats i vårt område, finns däremot med på den nya planschen. Vi får väl ta detta som en utmaning och upptäcka områdets första lappmes så att planschen blir helt korrekt.

Att få se en lappmes på en matning i vår del av landet är för övrigt ingen omöjlighet, eftersom en sådan uppehöll sig under nov-dec 2004 på en matning i Gottsunda, Uppsala. ●

Lappmes i Uppsala. Foto: Lars Friberg

Nya medlemmar önskas varmt välkomna:

Mats Adelman, Spånga
Kerstin Baumann, Järfälla
Johan Ericsson, Hässelby
Gunnar Hallberg, Uppsala
Kerstin Lind, Sollentuna
Raili Löppönen, Järfälla
Thomas Nyborg, Järfälla
Emma Persson, Sollentuna
Ylva Westerlund, Spånga
Siv Åström, Järfälla

Göktytor på Järvafältet

Under de senaste två åren har ”Projekt Göktytan” satt upp flera göktyteholkar på norra delen av Järvafältet.

Projektledare är Erik Arbinger från Mariefred, som började sin ”göktytekarriär” med att sätta upp 30 st holkar på hemmaplan år 2002. Tyvärr konstaterade Erik ingen häckning under projektets första år.

Trots det negativa resultatet fortsatte han att tillverka och sätta upp ungefär 100 st göktyteholkar per år. Totalt har projektet t o m 2015 satt upp 1 625 göktyteholkar, dessa i Mälardalen och framför allt mellan Arboga och Uppsala/Stockholm.

Under projektets verksamhet får man anse att det gått riktigt bra göktytorna och fram till 2015 har man ringmärkt drygt 5 000 göktytor.

Enligt senaste statistik ringmärktes totalt 1 705 göktytor i landet år 2014. Av dessa ringmärktes 860 eller 50,4% inom göktyteprojektet.

På Järvafältet satte projektet upp de första göktyteholkarna inför häckningssäsongen 2014. Då noterades ingen lyckad häckning trots att förekomsten av göktytor varit riktigt bra i området under ett flertal år.

Under sommaren 2015 konstaterades i alla fall tre lyckade häckningar och då ringmärktes totalt 21 st (5+7+9) göktyteungar och bedömningen är att alla dessa blev flygga. Således ett mycket trevligt resultat. Av dessa häckningar genomfördes två i närheten av 30-meterskärret och en i närheten av Bögs gård.

Göktyteprojektets ledare Erik Arbinger kommer och berättar om göktytor vid en av höstens innekvällar.

Kolla i programmet så att du inte missar mötet med göktytan. ●

Sveriges hittills enda fynd av gulbrynad sparv.
Foto: Olle Bernard

JÄRVAFÄLTETS TYNGSTA RARITETER

Vid en genomgång av den Svenska Fågellistan (publicerad på Club 300s hemsida) framgår att följande arter, som observerats på Järvafältet, setts färre än 61 gånger i landet.

Art	År	Lokal	Antal fynd t o m 2015
1. Gulbrynad sparv	2009	Söder om Säbysjön	1
2. Stäppvipa	2011	30-meterskärret	10
3. Rallhäger	1977, 2014	Lötsjön, Översjön	15
4. Isabellastenskvätta	2009	Barkarbyfältet	17
5. Ringand	1995	Översjön, Säbysjön	44
6. Tjockfot	2011	Säby strandäng	61
x. Jättehavsrör	2013	30-meterskärret	<5

Göktytor Foto: Olle Bernard

EXKURSIONSRAPPORT

Nyårsplocket 2016

Kungsfiskare vid Tyresö.

Foto: Lars Friberg

Årets upplaga av det traditionella nyårsplocket var allt annat än traditionell. Ett mycket mildt väder hade flyttat runt de stora fågelflockarna till sjöss och gjorde det väldigt svårskådat. Något som de tappra 6 som, till slut efter sjukdom och annat, kom till start fick erfara.

Brandholmens reningsverk blev startplatsen som vanligt och vi anlände dit en halvtimme tidigare än vanligt, med målsättningen för att försöka knäcka 60 strecket för Nyårsplocket. Några målarter fick vi in direkt. Kungsfiskare för andra året i rad utgör givetvis en riktig pärla och vi fick se ett exemplar flyga förbi vid ett flertal tillfällen. Även vattenrall hördes samtidigt. Möjligen fick vi en skymt av bävern vid bäverhyddan. Skäggmes fick vi från fågeltornet på Ängstugesidan, där vi även kunde lägga sävsparv till samlingen. En bra start.

Det milda vädret, och den goda tillgången till mat i fält, gjorde att det var tunt kring de olika fågelmatningar som vi besökte. Ett antal arter som vi normalt brukar få lyste med sin frånvaro och bekräftade ganska snabbt att 2016 inte var året då vi skulle knäcka 60-artsnivån.

Den förhandsinformation som vi hade beträffande var de stora viggflockarna skulle finnas visade sig vara felaktig och ingen ny information nådde oss under dagen. Det gjorde att vi exempelvis inte fick in berganden. Däremot kunde vi mot slutet av dagen få in en rejäl flock på ett 80-tal salskrakar även om avståndet var långt. Lite bingo i alla fall.

Inte heller vid Femörehuvud fanns det några stora flockar, men istället upp-

täcktes en rastande pilgrimsfalk som dessutom hade den goda smaken att ta höjd och försöka slå en andfågel genom ett antal anfall. Kompletterat med en väldigt fin enkelbeckasin-obs i Brannäs våtmark var det de två höjdpunkterna under dagen.

Exkursionen avslutades inne i Nyköping där lite smått och gott adderades med betoning på lite.

Vi summeringen på Sillekrog i vanlig ordning kunde vi räkna in 40 arter, vilket måste vara ett bottenrekord och klart lägre än de 52 som vi fick in 2015. Det blir att kämpa vidare nästa år och förhoppningsvis komma över 60.

ULF SVAHN

Uggleexkursion 15 mars 2016

Årets traditionella uggleexkursion i Uppland genomfördes den 15 mars under en närmast magisk kväll. Helt vindstilla och den av SMHI utlovade molnigheten lyste med sin frånvaro. Månen lyste desto mer istället. Dessutom var det inte ens minusgrader.

Efter förra årets rekordpublik med 15 personer blev det 7 som deltog i år. Lite sjukdomar och den tidiga avgångstiden verkar hämmande på deltagarantalet. Liksom de tre senaste åren gick färden till Knyppplanvägen mellan Skyttorp och Örbyhusområdet. Uggleexkursioner är något av det mest svårförutsägbara man kan hålla på med i detta gebit. Förutsättningarna var goda och glädjande nog kunde vi börja med en sparuggla redan på vägen upp mot Åkrakorset. Här hade dessutom en väldigt stationär pärluggla

funnits under en tid. Gammal är äldst och Anders Bjärvall upptäckte pärlugglan sittande i ett träd, så nära bilarna att vi inte vågade gå ut.

Den mest säkra chansen för att obsa pärluggla hade under en tid varit i närheten av Åkrakorset. Vi åkte dit i god tid och fick se lite svanar och gäss innan mörkret kröp in på oss. Närmast som en klocka började pärlugglan höras kl 19:00. Vi gick närmare och fick till slut njuta av en mycket fin pärluggleobs. En udda snabb och lite repriserande pärluggla som märkte ut sig.

Vi åkte vidare till Surfallet, där en slaguggla precis hade hörts dock mycket sporadiskt. Slagugglan gäckade oss men ytterligare en pärluggla noterades. Vi åkte vidare till Hyttanområdet och

längs vägen fick vi höra ytterligare en pärluggla. Sammanlagt alltså 3 ropande hanar. Mycket starkt. Dock ingen slaguggla.

Sista desperata chansen blev att åka till Gisslarens norra del, där en person tidigare samma kväll rapporterat en slaguggla på artportalen. Tyvärr bom även där. Klockan var mycket och största delen av gruppen åkte hem, men de som stannade fick en mycket fin obs på slagugglan som efter en tid började ropa där den hörts tidigare under kvällen. Åter ett bevis för hur svårt och därmed spännande det är med uggleexkursioner. Det får bli nya försök nästa år.

ULF SVAHN

Program försommar – höst 2016

JÄRVA-AKTIVITETER

Fågeltornskampen

7 maj

Förmiddag vid Säbysjöns fågeltorn. Se även annons i JOK-blad 4-2015 samt på JOKs hemsida.

Fågelskådningens dag

15 maj

Fågelvandring, start vid Bögs gårds parkering kl 08. Se även annons i JOK-blad 4-2015 samt på JOKs hemsida.

Nattsångarvandringar

17 maj, 24 maj och 31 maj

Obs! Den tidigare utannonserade vandring-
en 10 maj är tyvärr inställd.

Fågelvandringar - hösten 2016

28 augusti
25 september
30 oktober
27 november

JOK arrangerar även denna höst söndagsvandringar tillsammans med SNFs Sollentunakrets. Vandringarna firar i år 20-årsjubileum och "Rädda Järvafältets hjälte år 2016", den evigt unge Bengt Sundberg, fortsätter att leda dessa söndagsvandringar.

Vandringarna genomförs i ett lugnt tempo, så att även de av er som tror sig vara måttligt kunniga på att bestämma alla fåglar, också får största möjliga utbyte. Samling sker vid Naturskolan, Väsby gård kl 09.00

EXKURSION

Öland

19-23/10

(onsdag em – söndag kväll)

JOK kör som vanligt till Öland i höst och som traditionen bjuder i klassiska vecka 42! Helt säkert får vi njuta av diverse rariteter och mäktiga sträck! Kostnaden för detta är ca 1800 kr inkl. fyra middagar. Anmälan till exkursionsledaren Stig Holmstedt stig.holmstedt@gmail.com senast måndagen den 19 september. Ange då ditt mobilnummer och om du kan ställa upp med bil! Deltagarantalet är begränsat till sju personer så hör av dig snarast! Anmälningavgiften, 600 kr, skall vara inbetald på JOKs plusgirokonto 58 01 32 – 9 senast en vecka efter anmälan.

INNEKVÄLLAR

Göktyta

4 oktober

Erik Arbinger från Mariefred, som sannolikt är en av Sveriges största experter på göktytor, berättar och visar bilder om denna mycket spännande och lite säregna fågel. Erik kommer dessutom att visa holkar samt ge tips och idéer på hur du kan gynna göktytan.

Trinidad - Tobago

1 november

Dubbelöarna, som länge var en brittiskt koloni, är ett drömmål för alla som har suttit som klistrade när Jan Lindblad på sitt karaktäristiska sätt beskrev de röda ibisarna när de gick in för nattkvist ute i träskan. Ulf Svahn bjuder oss med på en resa till den för många ganska främmande del av världen.

Viktigt att veta

Egen bil

När egna bilar nyttjas på exkursionerna gäller följande: Kostnaden är 20 kr/mil, som alla i bilen delar på. Normalt blir detta 5-7 kr/mil för varje deltagare, men det kan ibland bli lite mer om inte bilarna fylls på ett optimalt sätt.

Egen risk

Obs! Allt deltagande på JOKs exkursioner och aktiviteter sker på egen risk.

Notera också att ledarna arbetar på ideell basis.

Lokal vid innekvällar

Innekvällarna äger rum på Naturskolan vid Väsby gård på norra Järvafältet med början kl 19.00. Parkering vid Bögs gård, därefter en kilometers uppfriskande promenad. Klubben bjuder på fika med dopp efter föredragen/ bildvisningarna.

Halsbandsjakobin. Foto: Ulf Svahn

JOK:s kafé-dagar 11/9, 9/10 och 16/10

JOK fortsätter under hösten 2016 hjälpa till med att hålla igång Naturskolans kafé vid Väsby gård. Vi kaffesugna brukar hänga på låset då fiket öppnar kl 11.00.

Hjälten Bengt S.
Foto: Hans Bister

Kajsa Vargs fägelholk.
Foto: Lars-Erik Sarasniemi

Granplanteraren Hans S.
Foto: Olle Bernard

Hasse I matar vattenrall.
Foto: Ronny Melbéus

Det ryktas att...

JOK-bladets första ryktasspalt föddes i nr 3-1996 vilket innebär att den ökända spalten firar 20-årsjubileum i år. Många rykten har det blivit och de flesta dessutom överraskande sanna. Vissa av dessa har kanske tillspetsats någon millimeter för att förhoppningsvis erbjuda läsaren ett något utökat underhållningsvärde.

Kajsa Varg satt upp fägelholkar på Järvafältet. Kajsa är ju känd för uttrycket "man tager vad man haver" och det visar sig tydligt på hennes egentillverkade och unikt designade fägelholkar. Folken på bilden ovan, som utrustats med två in- och utgångshål, är modell "Volta 226".

tidningen "Mitt i Kista" utsett **Percy Fredriksson** till bäverexpert. Ingen överraskning för flertalet JOKare, eftersom vi alltid vetat att Percy gillat gnagare. Speciellt sådana som är gul-svarta och bor i världens största jättehydda belägen i Solna. En hydda som av många ofta kallas för "Friends arena".

Lasse Imby har lagt om strategi för att äntligen få se en kungsörn på Järvafältet. Nu anländer han sist till 30-meters och dessutom är han först med att lämna lokalen. Men kan detta verkligen vara rätt taktik undrar vän av ordning. Man kan

väl anta att det är Lasses personliga tidsstudie-man som studerat fram denna udda lösning. Men det gäller förststå bara att vara på plats just då kungsörnen passerar. Och vem vet, Lasses taktik är kanske den perfekta. Något tveksamt, men vi får väl låta framtiden avslöja detta.

Hasse Ivarsson inte nöjer sig med att mata duvor i parken som andra pensionärer. Han satsar i stället på något så exklusivt som att handmata vattenrallar, se foto ovan. Eftersom Råstasjöns "världsberömda" vattenrall allra mest tycks gilla leverpastej, ryktas det om att matvaruaffärerna i Solna slagit nya försäljningsrekord då det gäller denna vara. Butikscheferna ställer sig dock en aning förvånade över att leverpastejen numera säljs bättre under vintern, men detta avslöjar bara att handlarna besöker Råstasjön alldeles för sällan.

JOKs PRO-grupp funderar på att boka tid hos Bögs gård, eftersom man sedan en tid tillbaka bjuder in pensionärer. Här får vi chansen att klappa djuren, åka traktor, åka med på hästdragen trilla och inte minst bjuds vi på riktigt kaffe d v s äkta kok-kaffe, som naturligtvis kokats på björkved. Bögs gårds lysande pensionärsinitiativ är enligt bonden Anders riktat till

oss som byggt Sverige, vilket han med stor succé berättade om i TV.

Roland "Rulle" Jarvad jagar brudar vid Ravalen. Allra mest intresserad är han av de som har löskopplade hundar springande vid Pommern. När "Rulle" väl hinner ikapp någon av dessa tjejer, skulle man tro att de tu ägnade sig åt kärleksfulla samtal och ömhetsbetygelser. Men icke så. "Rulles" drömmar om att få klappa hunden, och kanske t o m mattan, utbyttes av hårda diskussioner om sorgligheter som koppeltvång. Att klappa matte ersattes därför ofta av olustiga tankar, om att t o m få klappa till mattan.

Johan Wallin, en av JOKs bästa musiker, drabbades av en planeringsmiss i början av februari. Med inköpt flygbiljett till en fågelresa i Sydafrika konstaterades att denna krockade i tid med något som ingen musikälskare vill missa. Samtidigt som Afrika-resan arrangerades nämligen årets höjddare för "All musiclovers", uttagningen till svenska melodifestivalen.

Nu blev det dessutom så olyckligt att Johan inte kunde hänga med i omröstningen eftersom mobilnätet till hyddorna i Afrikas djupaste djungler inte är färdigutbyggt. Att Samir och Viktors låt

"Bada naken på Sergels torg" inte gick direkt till finalen, berodde alldeles säkert på att Johans röst aldrig nådde fram. PS: Johan hann i alla fall hem till finalen och kunde därmed säkra upp att rätt låt vann.

Ölands Ornitologiska Förening (ÖOF) bildades i Kallhäll och den första styrelsen bestod av flera JOKare. Låter väl egentligen otroligt men eftersom uppgiften är hämtad från praktverket "Ölands fåglar" kan vi räkna med att den historiska uppgiften om ÖOF är alldeles sann. Bland JOKare som år 1971 såg till Öland fick en fågelförening fanns **Roland Jarvad** och **Staffan Rodebrand** (f d JOKare).

när det var dags för filminspelning vid Bögs gård dök helt plötsligt **Gunnar Siljestrand** upp och förmodligen kände han sig given för att erbjudas en statistroll. Nu visade det sig att inhyrda statister utgjordes av en grupp vita tamgäss och i denna grupp hade filmkaparen riktigt svårt att placera in Gunnar.

Ulla Björkdal, i samarbete med programledaren i radions "Naturmorgon", fick alla ansvariga för botaniska myndigheter att sätta morgonkaffet i vrångstruppen. Deras uttalande i direktsänd radio, om att alla ska lämna in sina herbarier

för arkivering, kommer att skapa massor av jobb för t ex botaniska museer. Nyanställningar och krav på utökade anslag blir sannolikt aktuellt.

Hans Sundström försökt plantera en äkta Öländsk gran i 30-meterskärrret. Tillfrågad botanisk expertis är dock klart tveksamma om granen i form av stubbe verkligen kommer att slå rot. Man tror desto mer på att stubben kommer att fungera alldeles förträffligt bra som sittmöbel vid de s k "Rulle-borden".

Bengt Sundberg i samband med utnämningen till Järvafältets hjälte, passade på att avslöja sitt mångåriga forskningsprojekt gällande tofsmesar. För att inte tvingas gå in på alltför avancerade detaljer, kan vi enkelt beskriva forskningsresultatet med att tofsmesar har cellskräck. Den ornitologiska forskarvärlden häpnar.

man nyligen upptäckt att **Ulf Franzéns** garage måste vara felbyggt, eftersom man inte kan köra in i garaget med en takbox på taket. Vem som upptäckte att garageporten var för låg, är än så länge en mycket välbevarad familjeangelägenhet.